

Stockholm 2020-09-18

Tjänsteutlåtande

Dnr: SGAF 2020-039

(Kontors)remiss om Utredning om bevarande- och gallring av information som förekommer inom inköp, upphandling och avtalsförvaltning i Stockholms stad

Sammanfattning

Stockholm Globe Arena Fastigheter AB (SGAF) uppskattar att gallringsbeslutet uppdateras i enlighet med gällande lagstiftning. Textens pedagogiska struktur och uppdateringen av handlingsslag/typer underlättar användningen av gallringsbeslutet.

Gallringsbeslut ska ta hänsyn till verksamhetsperspektivet. Enkelhet, konsekvens och verksamhetsnytta bör vara ledord. Därför bör uppdelningar i upphandlingskategorier och olika gallringsfrister för information undvikas. Sådana skapar gråzoner, oklarheter, inkonsekvent användning och i värsta fall negligering av beslut. Detsamma gäller begreppsapparater som avviker från lagtexters dito.

SGAF förordar därför:

- 1) Att om en uppdelning av upphandlingar ska göras, ska den följa lagens uppdelning mellan upphandlingar av varor/tjänster och byggentreprenader.
- 1) En tidsfrist för alla gallringsbara handlingstyper, oavsett upphandling. Då fyra år är en kort tid, förordar bolaget en gallringsfrist på *tio år* för samtliga gallringsbara handlingar.

Ärendet

SGAF uppskattar att gallringsbeslutet SSA 2003:13 uppdateras i enlighet med gällande lagstiftning. Textens pedagogiska struktur och uppdateringen av handlingsslag/typer underlättar bolagets användning av gallringsbeslutet.

SGAF:s ställningstagande bygger på att bolaget förordar att det ska vara enkelt för verksamheter att följa gallringsbeslut och att det måste finnas en balans mellan verksamhetsnytta och arkivkrav. Av detta följer att:

- 1) Uppdelningar komplicerar hanteringen av handlingar.
 - Särskiljandet av samma handlingsslag/-typ förekommer inte i verksamhetens dagliga arbete och hantering av informationen.

- Det finns ingen praktiskt nytta med att dela upp upphandlingar i försörjnings- eller verksamhetsupphandlingar. Risken är stor att fokus hamnar vid att klassificera. Det gäller speciellt som upphandlingar rörande bygg- och anläggningsprojekt mycket väl kan definieras som verksamhetsupphandlingar. Utgångspunkten måste vara att *en upphandling* ses som *en upphandling*.
- Det finns ingen verksamhetsnytta med en uppdelning i olika gallringsfrister. Det är enklare att gallra all gallringsbar information i en upphandling vid en utlupen gallringsfrist än att återkommande gallra i en och samma upphandling. Detta gäller även om stöd för gallring finns i systemstöd. Poängen är att det blir enklare att hålla reda på gallringen med en enda gallringsfrist.

2) Komplicerade riktlinjer blir kontraproduktiva.

- Mindre upphandlande myndigheter (UM) kan sakna nödvändig specialkompetens och administrativa resurser för att säkerställa att gallringsbeslut förstås och efterföljs. God arkivering blir därmed en resursfråga. Med olika förutsättningar kommer hanteringen av information i upphandlingar att skilja sig åt mellan Stockholms stads UM. Det får negativa konsekvenser för bland annat framtida forskare.
- Arbetsflöden ineffektiviseras om fokus flyttas från arbetet med upphandlingarna till att handla om klassificering av upphandlingarna eller att hålla reda på vilken gallringsfrist som gäller för en handlingstyp.
- Viljan och förmågan bland medarbetare att leva upp till arkivkraven undermineras när hanteringen av informationen blir för komplicerad, arbetskrävande och betungande. Oordning uppstår, vilket ytterligare undergräver gallringsbeslutets syfte.
- Oordning respektive negligering av gallringsregler och arkivperspektiv skapar framtida merarbete och högre kostnader.

3) Gallringsbeslut bör använda lagtexters begreppsapparat.

- Avvikande nomenklatur skapar förvirring (avtal och kontrakt), inte tydlighet. Enligt 2 § Lag om offentlig upphandling (LOU) är en upphandling ”de åtgärder som vidtas i syfte att anskaffa varor, tjänster eller byggentreprenader genom tilldelning av kontrakt.”

Uppdelningen i upphandlingstyper gjordes i gallringsbeslutet SSA 2003:13. Där framhålls att upphandlingar rör varor och tjänster med olika betydelse för verksamheterna. Stockholms stadsarkiv (SSA) menar att tillsynsmyndigheten inte kan avgöra betydelseaspekten då en handlings värde inte kan bestämmas av förekommande ekonomiskt belopp eller med hjälp av direktupphandlingars gränser. Sistnämnda upphandlingar ska bara göras i undantagsfall och behöver inte per definition vara av ringa värde. Mängden upphandlingsärenden i Stockholms stad gör dessutom att SSA inte kan detaljstyra.

Utifrån ovan sagda följer, ”efter överväganden”, uppdelning i försörjningsupphandlingar, verksamhetsupphandlingar och upphandlingar rörande bygg, anläggningar, drift och underhåll. Den enda motivering som ges till uppdelningen är samband, eller avsaknaden av sådant, med verksamheternas kärnprocesser.

I och med att tidigare gjord uppdelning inte bygger på någon praktisk nytta för flertalet av stadens verksamheter, är det inte lämpligt att låta ett nytt gallringsbeslut bygga på samma oklara grund.

Med anledning av ovanstående förordar Stockholm Globe Arena Fastigheter AB:

- Att *om* en uppdelning av upphandlingar ska göras, ska den följa lagens uppdelning mellan upphandlingar av vara/tjänst eller byggentreprenad.
- En tidsfrist för alla gallringsbara handlingstyper, oavsett upphandling. Då fyra år är en kort tid, förordar bolaget en gallringsfrist på *tio* år för samtliga gallringsbara handlingar.

Mats Viker
Vd